

Inhoud

Inleiding	I
<i>Een nieuw denkraam 1 * Implicaties van evolutietheorie 3 * Beloftes en gevaren 4 * Doel en opzet van dit boek 6</i>	
1 Op het spoor van de evolutie	9
<i>Het klassieke en middeleeuwse wereldbeeld 9 * De wetenschappelijke revolutie 12 * Natuurlijke theologie 14 * Lamarck en Spencer 16 * De vinken van Galapagos 18 * De puzzel krijgt gestalte 22 * De strijd om het bestaan 27 * Publicatie van het Ontstaan van soorten 30 * Weismann en Mendel 32 * De moderne synthese 36</i>	
2 Seksuele selectie	39
<i>De dubbele helix 39 * Het evolutionaire algoritme 42 * Het reuzenhert en de pauw 45 * Mannelijke competitie 48 * Vrouwelijke voorkeur 51 * De nature/nurture-controverse 52 * Een psyche uit het stenen tijdperk 54 * Seksuele selectie, overspel en emoties 58 * Seksuele selectie en cultuur 60</i>	
3 Soortvorming	63
<i>Mysterie der mysteriën 63 * De dieren van de keizer 65 * Het biologische-soortenconcept 68 * Een soortenzwerm in het Victoriameer 72 * Isolatiemechanismen in sympatrische populaties 74 * Problemen met het biologische-soortenconcept 76 * Hoopvolle monsters 78</i>	
4 Evolutie van de mens	83
<i>Ontwikkelingen in de paleoantropologie 83 * Primaten en hominiden 85 * De eerste mensachtigen 86 * De dageraad van de mens 94 * Het raadsel van de Neanderthalers 100 * Een tweede exodus uit Afrika 103 * Trends in de menselijke evolutie 106</i>	
5 Sociobiologie en evolutiepsychologie	113
<i>Controverse over de menselijke natuur 113 * De nieuwe synthese 117 * Het raadsel van de sociale insecten 120 * Verwanteselectie en parasitisme 124 * De evolutie van wederkerigheid 126 * De paradox van de vrije wil 129 * Het leibandprincipe 132 * Wetenschap in wording 135</i>	
6 Evolutie en antropologie	139
<i>Over vreemde landen en volken 139 * De universaliteit van emoties 140 * Victoriaanse vooroordelen 142 * Het standaardmodel van de sociale wetenschap 146 * Cultureel relativisme 148 * Opgroeien op Samoa 150 * Moeder van de wereld 154 * De aanval van Freeman 156 * Botsende paradigma's 159</i>	
7 Evolutie en taal	163
<i>Taal maakt de mens 163 * Empirisme en nativisme 166 * De taal als exaptatie 168 * Het taalinstinct 170 * De uniciteit van de menselijke taal 173 * Op zoek naar de taalvonk 178 * De functie van taal 183</i>	

8	Evolutie en bewustzijn	187
	<i>Lichaam en geest 187 * Cartesiaans dualisme 190 * Monisme, fysicaalisme en functionalisme 192 * Slimme machines 196 * Hoe is het om een vleermuis te zijn? 200 * Een aanval op de volkspychologie 202 * Zombies en de functie van bewustzijn 206 * Het gelaagde bewustzijn 208 * Valkuilen in het onderzoek naar het dierlijke bewustzijn 212</i>	
9	De evolutie van cultuur	217
	<i>Een nieuw medium voor evolutie 217 * De geboorte van de memetica * 218 Universeel darwinisme 220 * Cultuur als verlengstuk van de genen 222 * De revolutie der memen 225 * In de ban van het meemplex 228 * Mijn memen hebben het gedaan? 231 * Is culturele evolutie lamarckiaans? 233 * Een genealogie van memen 235 * Wat is een meem? 237 * Is memetica wetenschap? 238</i>	
10	Evolutionaire epistemologie	241
	<i>Nieuwe perspectieven 241 * De zoektocht naar zekerheid 242 * Naturalisme 245 * Over nestvlinders en aangeboren kennis 247 * Achter de schermen van de cognitieve nis 248 * Evolutie is kennisverwerving 252 * Darwin-machines 257 * Evolutie van wetenschap 259 * De doelgerichtheid van wetenschap 262 * De naturalistische drogreden 264</i>	
11	Evolutie en religie	267
	<i>Kapelaan van de duivel 267 * Amerikaanse toestanden 270 * Wat is er mis met Intelligent Design? 274 * Wie is er bang voor macro-evolutie? 277 * Toeval en Stupid Design 280 * De strijd der magisteria 283 * Hogere metafysica 288 * Op zoek naar God spot 292</i>	
12	Evolutie en de moraal	297
	<i>De grondslag van de moraal 297 * Het sociaal contract 299 * Speltheorie 301 * Het dilemma van de gevangene 303 * Het vlooidilemma 305 * Wederkerig altruïsme 307 * De triomf van Tit-for-Tat 310 * Is Tit-for-Tat een Evolutionair Stabiele Strategie? 313 * Wenken voor wereldleiders 315 * Moraal van sentimenten 317 * Zijn we van nature goed? 319</i>	
13	Evolutie en esthetica	323
	<i>Esthetische obsessies 323 * Gevederde kunstenaars 325 * Wat wil de pauwen? 328 * Esthetisch realisme 331 * Plato als middenweg 333 * De oorsprong van kunst 334 * Schoonheid als adaptatie 338 * Schoonheid en symmetrie 341 * Vrouwelijke curven en ongewassen T-shirts 344 * Vooruitzichten van een evolutionaire esthetica 347</i>	
14	Darwiniaanse geneeskunde	351
	<i>Memento mort 351 * Evolutionaire compromissen 354 * Heterozygoot voordeel 355 * Een eeuwige wapenwedloop 358 * Adaptieve verdedigingstechnieken 362 * De opmars van beschavingsziekten 366 * Dreigende doemscenario's 370</i>	

15	Sociaal-darwinisme en eugenetica	375
	<i>Gevaren van evolutionair denken 375 * Herbert Spencer en de wetten van de evolutie 376 * De wortels van het sociaal-darwinisme 380 * De controverse over rassen 382 * De bell curve 386 * De toekomst van de beschaving 391 * Rashygiëne in de polder 395 * Regels voor het mensenpark 397</i>	
16	Evolutie en vooruitgang	403
	<i>Twijfels over progressie 403 * De grote keten van het bestaan 407 * Criteria voor vooruitgang 410 * Evolutie en escalatie 416 * De modus van het leven 419 * Evolutie en convergentie 424 * De toekomst van het leven 428</i>	
	Epiloo	431
	Aanbevolen literatuur	435
	Literatuur	441
	Illustratieverantwoording	457
	Index	459

Evolutionair denken, Buskes